

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра освітології та психолого-педагогічних наук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Змістовий модуль «Педагогіка»

для студентів

спеціальності	013 Початкова освіта
освітнього рівня	другого (магістерського)
освітньої програми	013.00.01 Початкова освіта

Київ – 2022

Розробники:

ЖЕЛАНОВА Вікторія, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Київського університету імені Бориса Грінченка;

Викладачі:

ЖЕЛАНОВА Вікторія, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Київського університету імені Бориса Грінченка;

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри освітології та психолого-педагогічних наук

Протокол від ___ вересня 2022 року № ___

Завідувач кафедри Людмила ХОРУЖА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 013.00.01 Початкова освіта

Гарант освітньо-професійної програми 013.00.01 Початкова освіта

 (Тетяна МІСР)

Робочу програму перевірено

«___» _____ 2022 р.

Заступник декана _____ (Леся КУЗЕМКО)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання			
	денна форма навчання		заочна	
<i>«Педагогіка і психологія вищої школи»</i>				
Вид дисципліни	вибіркова			
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська			
Загальний обсяг кредитів / годин	6/180 год.			
Курс	1			
Семестр	1	2		
Кількість змістових модулів з розподілом	2			
Обсяг кредитів	2	4	-	-
Обсяг годин, в тому числі:	60	120	-	-
Аудиторні	16	32	-	-
Модульний контроль	4	8	-	-
Семестровий контроль	залік	30 (компл. іспит)	-	-
Самостійна робота	30	60	-	-
Змістовий модуль «Педагогіка»				
Курс	1			
Семестр	1	2	-	-
Обсяг кредитів	2	1	-	-
Обсяг годин, в тому числі:	60	30	-	-
Аудиторні	16	8	-	-
Модульний контроль	4	2	-	-
Семестровий контроль	залік	15	-	-
Самостійна робота	40	5	-	-
Форма семестрового контролю	залік	компл. іспит	-	-

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – розкрити базові тенденції сучасної вищої освіти, сутність педагогіки вищої школи як науки та навчальної дисципліни, професійно-особистісні якості суб'єктів вищої освіти, закономірності, принципи, методи та організаційні форми навчання в сучасному виші, новий формат стосунків викладача і студентів відповідно до державних та європейських нормативних документів.

Завдання навчальної дисципліни:

Відповідно до Освітньо-професійної програми 013.00.01 Початкова освіта за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 013 Початкова освіта навчальна дисципліна «Педагогіка і психологія вищої школи» (Змістовий модуль «Педагогіка») має сприяти формуванню таких компетентностей:

1) загальних

ЗК-1. Здатність діяти соціально відповідально;

ЗК-2. Здатність генерувати нові ідеї;

ЗК-3. Здатність працювати в команді.

2) спеціальних (фахових)

ФКС-2.1. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач шляхом розуміння їх фундаментальних основ та використання як теоретичних, так і експериментальних методів;

ФКС-2.2. Здатність аналізувати і критично осмислювати психолого-педагогічну та методичну інформацію для вирішення науково-дослідних і практичних завдань у сфері організації та управління початковою освітою;

ФКС-2.3. Здатність організовувати освітній процес, позааудиторну роботу студентського колективу, діяльність органів студентського самоврядування; розробляти індивідуальні траєкторії розвитку здобувачів вищої освіти; критично оцінювати навчально-методичні комплекси забезпечення дисципліни;

ФКС-2.4. Здатність продемонструвати ґрунтовні знання методики викладання у вищій школі;

ФКС-2.5. Здатність критично розуміти, знаходити та аналізувати різні типи повідомлень із різних джерел інформації.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ:

РН 21. Знати закони України та інші нормативно-правові акти України з питань вищої освіти; освітні стандарти за відповідними програмами вищої освіти; порядок складання навчальних планів; педагогіку вищої школи щодо найновіших досягнень у цій галузі;

РН 22. Застосовувати сучасні освітні технології, зокрема дистанційні, активні методи; проводити освітню і освітньо-методичну роботу з усіх видів навчальних занять у вищій школі; розробляти індивідуальні траєкторії розвитку здобувачів вищої освіти.

Окрім того, опрацювання навчальної дисципліни слугує:

1) володіння знаннями про:

- педагогічні явища, розвиток освіти й науки у їх історичній ретроспективі та сучасні тенденції й трансформації;
- зміст законів України та інших нормативно-правових актів держави з питань вищої освіти;
- освітні стандарти за відповідними програмами вищої освіти;
- алгоритми складання навчальних планів та робочих програм;
- найновіші досягнення у галузі педагогіки вищої школи;

2) розумінню:

сутності педагогічних понять, педагогічного процесу у вищій школі, педагогічних закономірностей та принципів;

- інноваційного характеру сучасних методів, форм, технологій організації освітнього процесу у вищій школі;

3) формуванню здатностей, зокрема:

- здатності реалізовувати педагогічні цілі та завдання на міждисциплінарній основі;
- здатності володіти операціями аналізу, синтезу, співставлення, порівняння педагогічних явищ і процесів для вирішення різних професійних завдань;
- здатності ефективно застосовувати сучасні освітні технології, зокрема дистанційні, активні методи; проводити освітню та освітньо-методичну роботу з усіх видів навчальних занять у вищій школі; розробляти індивідуальні траєкторії розвитку здобувачів вищої освіти;
- здатності добирати педагогічний інструментарій відповідно до завдань та змісту освітнього процесу;
- здатності будувати суб'єкт-суб'єктну взаємодію, дотримуватися правил ефективної комунікації та норм професійної етики;
- здатності самовдосконалюватись, застосовуючи різноманітні освітні ресурси;
- здатності моделювати, прогнозувати педагогічну діяльність.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
МОДУЛЬ І. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ							
Тема 1. Тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття.	13	2	1				10
Тема 2. Педагогіка вищої школи як наука та навчальна дисципліна. Структура системи освіти в Україні.	5	4	1				
Тема 3. Професійна компетентність викладача сучасного ЗВО. Партнерська взаємодія викладача та студентів.	23	2	2	4			15
Модульний контроль 1,2	4						
Разом	45	8	4	4			25
МОДУЛЬ ІІ. ДИДАКТИКА ВИЩОЇ ШКОЛИ							
Тема 4. Сутність процесу навчання у вищій школі. Зміст освіти у вищій школі.	12	2					10
Тема 5. Форми організації навчання у вищій школі. Діагностика знань і вмінь студентів ЗВО.	16	2	2	2			10
Модульний контроль 3	2						
Разом	30	4	2	2			20
Підготовка та проходження контрольних заходів	15						
Усього	90	12	6	6			45

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ І. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Лекція 1. Тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття.

Детермінанти розвитку сучасної вищої освіти в Україні: процеси глобалізації та євроінтеграції; основні стратегічні напрями європейської політики у галузі вищої освіти; освіта як соціокультурний, аксіологічний феномен; мобільність, швидкоплинність, змінюваність сучасного суспільства. Тенденції й пріоритети вищої освіти в Україні: європейський вимір вітчизняної вищої освіти; наближення освіти до потреб суспільства й ринку праці в системі «ЗВО – роботодавець – підприємство»; студентоцентрована та ціннісна спрямованість сучасної вищої освіти; міждисциплінарність вищої освіти.

Основні поняття теми: глобалізація, євроінтеграція, європеїзація вищої освіти, конвергенція з європейськими країнами, вища освіта, студентоцентризм, цінності вищої освіти.

Лекція 2. Педагогіка вищої школи як наука та навчальна дисципліна. Структура системи освіти в Україні.

Об'єкт, предмет педагогіки вищої школи. Мета, завдання педагогіки вищої школи та її основні функції як науки та навчальної дисципліни. Характеристика основних категорій педагогіки вищої школи. Місце педагогіки вищої школи в системі педагогічних наук. Зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками. Методологічні засади педагогіки вищої школи у контексті нової парадигми освіти. Методика педагогіки вищої школи. Мета, завдання та зміст вищої освіти в Україні. Система освіти в Україні, її структура.

Основні поняття теми: педагогіка вищої школи, об'єкт і предмет педагогіки вищої школи, система педагогічних наук, методологія, вища освіта, освітня діяльність, категорії педагогіки вищої школи, система освіти в Україні, напрями реформування вищої освіти.

Семінарське заняття 1. Педагогіка вищої школи як наука і навчальна дисципліна. Тенденції розвитку вищої освіти України на початку III тисячоліття.

Лекція 3. Професійна компетентність викладача сучасного ЗВО. Партнерська взаємодія викладача та студентів.

Структура професійної компетентності викладача ЗВО за структурно-діяльнісною ознакою. Структура професійної компетентності викладача ЗВО як сукупності певних її типів. Трирівнева структура професійної компетентності викладача. Узагальнена структура професійної компетентності викладача ЗВО. Характеристика поняття "партнерська взаємодія". Принципи побудови партнерських взаємин. Критерії сформованості партнерської взаємодії.

Основні поняття теми: компетентнісний підхід, компетенція, компетентність, професійна компетентність викладача ЗВО, структура професійної компетентності викладача ЗВО, партнерська взаємодія.

Семінарське заняття 2. Професійна компетентність викладача сучасного ЗВО

Практичне заняття 1,2. Розв'язання педагогічних задач.

МОДУЛЬ II. ДИДАКТИКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

Лекція 4. Сутність процесу навчання у вищій школі. Зміст освіти у вищій школі.

Дидактика як галузь педагогіки вищої школи. Предмет і об'єкт дидактики вищої школи. Основні категорії дидактики. Сутність і структура процесу навчання у ЗВО.

Сутність процесу навчання в ЗВО. Закономірності та принципи навчання, методи навчання. Зміст освіти. Нормативні документи, що визначають зміст вищої освіти. Освітня програма, навчальний план, освітня програма і підручник вищої школи. Дидактичні вимоги до вибору методів навчання у вищому навчальному закладі. Структура процесу пізнання.

Основні поняття теми: дидактика вищої школи, об'єкт і предмет дидактики вищої школи, зміст вищої освіти, нормативні документи, навчальний план, освітня програма, закономірності, принципи, методинавчання, засоби навчання, педагогічний процес, структура педагогічного процесу.

Лекція 5. Форми організації навчання у вищій школі. Діагностики знань і вмінь студентів у ЗВО.

Вимоги до сучасного заняття в університеті. Лекція та методика її проведення. Психолого-педагогічні вимоги до проведення лекції у вищій школі. Семінарські та практичні заняття у вищих навчальних закладах. Інтегровані (міждисциплінарні) форми організації навчання. Дидактичні основи індивідуальних занять. Педагогічна і виробнича практика студентів. Самостійна робота, вимоги до її організації. Дистанційне навчання в системі освіти: соціально-економічна потреба, сутність, умови ефективності. Форми, види і методи організації науково-дослідницької роботи студентів. Системадіагностики знань і умінь студентів у вищому навчальному закладі. Значення та функції оцінювання навчальних досягнень студентів. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю студентів.

Основні поняття теми: лекція, семінарські заняття, практичні заняття, інтегровані форми організації навчання, індивідуальні заняття, педагогічна практика, виробнича практика, самостійна робота, дистанційне навчання, науково-дослідна робота, контроль навчально-пізнавальної діяльності студентів.

Семінарське заняття 3. Організаційні форми навчання у вищій школі.

Практичне заняття 3. Презентація організаційних форм навчання в ЗВО.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Змістовий модуль 1	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	6	6
Відвідування семінарських занять	1	3	3
Відвідування практичних занять	1	3	3
Робота на семінарському занятті	10	3	30
Робота на практичному занятті	10	3	30
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20
Виконання модульної роботи	25	3	75
Разом		-	
Максимальна кількість балів:		167	
Розрахунок коефіцієнта:		Залік $113/100=1,13$ Іспит $167/60=2,78$	

6.1. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ТА КРИТЕРІЇ ЇЇ ОЦІНЮВАННЯ

МОДУЛЬ I. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Тема: Тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття. Педагогіка вищої школи як наука та навчальна дисципліна

Завдання для самостійної роботи 1.

1. Опрацюйте текст нормативного документу «Професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти», Наказ Міністерства економіки України №610 (23.03.2021). та з'ясуйте такі аспекти:

- сучасна стратегія вищої освіти в Україні
- тенденції та пріоритетні напрями її реформування
- тезаурус вищої освіти у контексті її модернізації

За результатами опрацювання підготувати презентацію та завантажити у систему е-навчання.

https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/standarty/2021/03/25/Standart%20na%20hrupu%20profesiy_Vykladachi%20zakladiv%20vyshchoyi%20osvity_25.03.pdf

Тема: Структура управління ЗВО. Професійна компетентність викладача ЗВО.

Завдання для самостійної роботи 2.

1. Підготуйте презентацію з теми (на вибір): «Структура та стратегія управління системою освіти в Київському університеті імені Бориса Грінченка»; «Сучасний викладач університету: який він?». та завантажити у систему е-навчання.

Завдання для самостійної роботи 3.

Тема: Структура управління ЗВО. Професійна компетентність викладача ЗВО.

1. Змодельуйте та проаналізуйте 2 можливі педагогічні ситуації (позитивну та негативну), пов'язані з реалізацією або відсутністю у вас як майбутнього викладача ЗВО, певних складників професійної компетентності. Відповідь аргументуйте.

МОДУЛЬ II. ДИДАКТИКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

Завдання для самостійної роботи 4

Тема: Сутність процесу навчання у вищій школі. Зміст освіти у вищій школі. Принципи, методи та засоби навчання у ЗВО.

1. Ознайомтеся зі змістом документів, що орієнтують та регламентують процес освіти у сучасному ЗВО (стандарти вищої освіти, освітня програма, навчальний план, робоча програма з навчальної дисципліни). З'ясуйте їх формат та структуру. Результати опрацювання оформіть у вигляді документу Word.

Критерії оцінювання самостійної роботи		Кількість балів
1.	Своєчасність виконання роботи	1
2.	Презентація роботи (оригінальність, логіка викладу, чіткість, доказовість)	2
3.	Різноманітність використаних джерел	2

6.2 ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни "Педагогіка і психологія вищої школи" оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після вивчення кожного змістового модуля теоретичних знань дистанційно (у системі Moodle) в письмовій (тестовій) формі й передбачає виконання тестових завдань різного типу.

Підсумкова кількість балів (max – 25)	Критерії оцінювання
23 - 25	модульна контрольна робота характеризується відсутністю помилок, що засвідчує про відмінний рівень знань у межах обов'язкового матеріалу
20 - 22	у модульній контрольній роботі наявні незначні помилки, що засвідчує про високий рівень знань у межах обов'язкового матеріалу
18 - 19	у модульній контрольній роботі наявні суттєві помилки, частину з яких студент спроможний усунути у разі незначної допомоги викладача
16 - 17	у роботі наявні суттєві помилки; студент потребує постійного роз'яснення викладача, щоб усунути виявленні помилки
12 - 15	мінімально можливий допустимий рівень знань
0 - 12	низький рівень знань, необхідне доопрацювання навчального матеріалу

6.3. ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Форма проведення: письмова (комп'ютерне тестування)

Тривалість проведення: 2 години

Максимальна кількість балів: 20 балів

Критерії оцінювання: Тестове опитування включає 20 теоретичних запитань, які відображають тематику дисципліни. Максимальна оцінка за кожне тестове запитання – 1 бал.

6.4. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Місце і роль педагогіки вищої школи в системі педагогічних наук.
2. Інтеграція педагогіки вищої школи з іншими науками.
3. Галузі педагогіки вищої школи
4. Методологічні засади педагогіки вищої школи
5. Базові поняття Закону України «Про вищу освіту» (2014).
6. Професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти», Наказ Міністерства економіки України №610 (23.03.2021).
7. Тенденції та пріоритети вищої освіти України початку третього тисячоліття.
8. Об'єкт, предмет, мета, завдання педагогіки вищої школи та її основні функції як науки та

навчальної дисципліни.

9. Характеристика основних категорій педагогіки вищої школи
10. Методи педагогіки вищої школи.
11. Система вищої освіти в Україні, її структура.
12. Закономірності та принципи освітнього процесу у вищій школі.
13. Сутність та структура професійної компетентності викладача сучасного ЗВО.
14. Партнерська взаємодія викладача та студентів: принципи та критерії.
15. Дидактика як галузь педагогіки вищої школи. Предмет і об'єкт дидактики вищої школи. Основні категорії дидактики.
16. Розкрийте основні закономірності й принципи навчання.
17. Методи навчання та їх класифікація.
18. Сутність та структура процесу навчання у ЗВО.
19. Дидактичні вимоги до вибору методів навчання у ЗВО.
20. Аналіз структури процесу пізнання
21. Лекція як провідна форми організації навчання в ЗВО: типи та структура
22. Вимоги до сучасного заняття в ЗВО.
23. Семінарські і практичні заняття в ЗВО.
24. Впровадження дистанційного формату навчання в ЗВО у контексті викликів сьогодення.
25. Впровадження інноваційних технологій навчання в сучасному ЗВО.

6.5. ШКАЛА ВІДПОВІДНОСТІ ОЦІНОК

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) зі значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ

Назва модуля	I. Загальні основи педагогіки вищої школи (113 балів)			II. Дидактика вищої школи (54 бали)	
	1 б.	2 б.	1 б.	1 б.	1 б.
Лекції					
Семінарські	11 б.			11 б.	11 б.
Практичні				22 б.	11 б.
Теми лекцій	Тенденції розвитку вищої освіти України початку третього тисячоліття.	Педагогіка вищої школи як наука та навчальна дисципліна. Структура системи освіти в Україні	Професійна компетентність викладача сучасного ЗВО. Партнерська взаємодія викладача та студентів.	Сутність процесу навчання у вищій школі. Зміст освіти у вищій школі	Форми організації навчання у вищій школі.
Теми семінарських занять	Педагогіка вищої школи як наука і навчальна дисципліна. Тенденції розвитку вищої освіти України на початку III тисячоліття.		Професійна компетентність викладача сучасного ЗВО		Організаційні форми навчання у вищій школі.
Теми практичних занять			Розв'язання педагогічних задач		Презентація організаційних форм навчання в ЗВО.
Самостійна робота	№1-3			№4	
Види поточного контролю	МК1,2			МК 3	
Семестровий контроль	залік				
Підсумковий контроль	комплексний іспит				

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна (базова)

1. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: Підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури / Світлана Сергіївна Вітвицька. – Київ : Центр навчальної літератури, 2006. – 384 с.
2. Гладуш В. А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навч. посіб. / В. А. Гладуш, Г. І. Лисенко – Д., 2014. – 416 с.
3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : Навч. посіб. [2-е видання, доповнене] – К. : «Академвидав», 2012. – 352 с.
4. Зайченко І. В. Педагогіка: підручник для студентів вищих навч. закладів. – 3-е вид. / І. В. Зайченко. – Київ: Видавництво Ліра-К., 2016. – 608 с.
5. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи : Навчальний посібник / К. : Знання, 2005. – 486 с.

Основна (базова) для поглибленого опрацювання змісту навчальної дисципліни

6. Мартинець Л. А. М 263 Педагогіка вищої школи: опорний конспект лекцій / Л. А. Мартинець. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 40 с.
7. Навчальний посібник з дисципліни «Педагогіка вищої школи» / Уклад. А.В. Лисенко – Полтава: ПолтНТУ, 2018. – 102с
8. Немченко С. Г. Педагогіка вищої школи : Підручник для студентів вищих навчальних закладів / С. Г. Немченко, О. Б. Голік, О. В. Лебідь. – Донецьк: ЛАНДОН-XXI, 2014. – 534

9. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В. П. Головенкін ; КПШ ім. Ігоря Сікорського. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Електронні текстові дані (1 файл: 3,6 Мбайт). – Київ : КПШ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 290 с.

10. Шквир О. Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. 2-ге вид., допов. і перероб. Хмельницький: ХГПА, 2020. 94 с.

Додаткова:

1. Закон України "Про вищу освіту" // Голос України. – 2014. – 6 серпня. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-vii>

2. Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, Наказ № 520 (2021) (України). https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/82566/

3. Енциклопедія освіти (2021.) Національна академія педагогічних наук України; [гол. ред. В.Г. Кремень; заст. гол. ред. В. І. Луговий, О. М. Топузов; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва]: 2-ге вид., допов. та перероб. Київ: Юрінком Інтер, 1144 с.

4. Желанова В.В. (2021) Впровадження стратегії міждисциплінарності у сучасній вищій освіті. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Педагогіка. Соціальна педагогіка». 2021. 1 (48). С.477–480.

5. Мельник Ю. Б. Педагогіка вищої школи: силабус і методичний матеріал: навч. - метод. посіб. Харків : ХОГОКЗ, 2020 . 84 с. doi:10.26697/9786177089123.2020

ISBN 978 -617- 7089 - 12 -3

9. Додаткові ресурси

ЕНК «Педагогіка і психологія вищої школи: Педагогіка» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. URL: <https://elearning.kubg.edu.ua/mod/assign/view.php?id=582282>